

hvert Tilfælde er nogenlunde Balance mellem Aktiver og Passiver.

Vende vi os fra Statsregnskabet til det *Finanslovsforslag*, jeg i Dag har den Ære at fremlægge, bliver Indtrykket jo et væsentligt ugunstigere. Her er en samlet Indtægt af 94,054,239 Kr. og en samlet Udgift af 101,322,268 Kr., det vil sige et Underskud af 7,268,028 Kr. Den sidst vedtagne Finanslov udviste paa §§ 1—27 en Indtægt af 93,492,059 Kr. og en Udgift af 97,536,433 Kr., altsaa et Underskud af 4,044,374 Kr. Tage vi Hensyn til de i Samlingens Løb vedtagne Love af finansiell Betydning, er det klart, at Underskuddet bliver væsentlig større. Men overfor dette store Underskud paa Budgettet maa det dog bemærkes, at der paa § 27 er opført til Afdrag paa Statsgælden og til Erhvervelse af Formue i alt 16,213,269 Kr., hvorimod der som Indtægt ved Forbrug af Formue og Stiftelse af Gæld kun er opført 1,957,030 Kr. eller ikke fuldt saa meget som de 1,984,969 Kr., der ere indbefattede i det ovenfor nævnte Beløb, 16,213,269 Kr., og som medgaa til Kapitalafdrag paa Statsgælden. Af det øvrige Beløb er 12,283,100 Kr. anvendt til Erhvervelse af Aktiver, navnlig for Statsbanerne, og 1,945,200 Kr. til Laan og Forskud, som skulle tilbagebetales og til Dels forrentes.

Paa Indtægtssiden er der opført 562,179 Kr. mere end paa den gældende Finanslov, til Trods for at betydelige Indtægtsposter jo ere opførte væsentligt lavere end sidst. Det gælder navnlig Tolden, Brændevinsafgiften etc., der er opført med 939,000 Kr. mindre. Det maa ikke glemmes, at vi her have været nødte til at lægge til Grund for Budgettet den anslaaede Indtægtsnedgang for den i Fjor vedtagne Toldlov, hvorimod vi ikke have kunnet lægge fuldt til Grund den anslaaede Indtægtsopgang ved den vigtigste af Kompensationslovene, nemlig Loven om Forøgelse af Arveafgiften, idet den Merindtægt, som der skulde fremkomme, efter Sagens Natur ikke kan antages fuldstændig at falde i Finansaaret 1909—1910. Det maa endogsaa antages, at der maa bringes et meget betydeligt Beløb af Forhøjelsen i Fradrag, fordi Beløbene ikke ville falde før i det næstfølgende Finansaar som Følge af Bestemmelserne i Loven om Arveafgift, der ville være i de Herrers Erindring. En anden Ting, som vil være at bemærke, er, at naar vi altsaa have maattet regne med den anslaaede Nedgang i Toldindtægterne, maa det være alle klart, at vi ved Beregningen

af denne Nedgang fra Statsfinansernes Side set i høj Grad have holdt os paa den sikre Side. Den Toldlov, vi have faaet, gaar jo hovedsagelig ud paa Nedsættelser — ja, den gaar ogsaa for vigtige Posters Vedkommende ud paa Ophævelse af Tolden, og her kan jo intet opnaas ud over det Nul, der findes paa Overslaget, thi naar man slaar Hønen ihjel, lægger den ikke flere Æg. Men det sædvanlige er dog ikke Ophævelse af Tolden, men Toldnedsættelse, og ved disse Toldnedsættelser er der ikke taget Hensyn til den Merindførsel, som der paa adskillige af disse Artikler vil blive ved Toldnedgangen. Ganske vist skulde man saa bringe i Modregning den Mindreindførsel, som vil blive paa de Poster, hvor der er foretaget Forhøjelser, men da Nedsættelserne ere det overvejende paa Toldloven, tør det antages, at det Overslag, vi have regnet med, er, som allerede sagt, i høj Grad paa den sikre Side. Desuden er der jo regnet efter Udbyttet i det sidste Femaar, og Toldindtægterne vise i det lange Løb en bestandig Tendens til at stige.

Overskuddet af Statsbanerne er opført med 824,000 Kr. mindre, men til Gengæld have vi kunnet opføre de direkte Skatter med 715,000 Kr. mere og tilfældige Indtægter paa § 8, Nr. 12, med 300,000 Kr. mere. Det sidste skyldes en anden Fremgangsmaade ved Ansættelsen, idet man gennem mange Aar har opført denne Post med 100,000 Kr., men i Virkeligheden har Regnskabet bestandig overskredet det med flere Hundrede Tusinde; vi have da valgt den Fremgangsmaade, som maa antages at være korrekt, og som man jo ogsaa bruger paa forskellige andre Omraader ved Ansættelse af Indtægterne paa Finansloven, at vælge Gennemsnittet af et vist Aaremaal. Her have vi taget 5 Aar og derefter ansat denne Indtægt. Saa er der endvidere en ny Indtægtspost, 800,000 Kr., der fremkommer ved Nationalbankens Afgift og Statens Del i dens Overskud. Ved Ansættelsen af Indtægterne paa Budgettet have vi i øvrigt ogsaa taget Hensyn til den Virkning, som de daarlige Tider nødvendig ville øve paa alle de Afgifter — og det er jo de allerfleste af dem —, hvis Beløb ere afhængige af Opgang eller Nedgang i Erhvervslivet.

Udgiftsstigningen fordeler sig over samtlige civile Budgetter. Stigningen har sin Hovedaarsag i de Lønningslove, som bleve vedtagne i Fjor her i Tinget. Disse Lønningslove have ikke alene virket direkte gennem selve Lønningsbestemmelserne, men naturligvis ogsaa indirekte, idet der som